

LBAS VĒSTIS

Nr. 185 Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība

Minimālās algas plaisa starp Latviju un pārējām Baltijas valstīm nedrīkst paplašināties

LBAS prasa no nākamā gada 1. janvāra minimālo algu paaugstināt vismaz līdz 640 eiro. LBAS piedāvā celt robežu, līdz kurai tiek piemērots maksimālais neapliekamais minimums (NM), NM apmērs jātuvinā minimālajai algai, kā arī jāpaaugstina diferencētā neapliekamā minimuma (DNM) piemērošanas robeža vismaz līdz 2100 eiro mēnesī. Darba devēji arodbiedrību priekšlikumu neatbalsta, norādot, ka minimālās alga jānosaka 45% līmenī no 2021. gada vidējās algas jeb 576 eiro bruto mēnesī.

Vairāk lasiet: [Saeimas Sociālo un darba lietu komisijā apspriež minimālās algas paaugstināšanu](#); [Sociālie partneri turpina diskusiju par minimālās darba algas paaugstināšanu](#); [LBAS: Minimālās algas plaisa starp Latviju un pārējām Baltijas valstīm nedrīkst paplašināties](#); [LBAS: Minimālās algas un neapliekamā minimuma paaugstināšana nedrīkst tikt atlikta, tas jādara jau no 2023. gada](#).

Eiropas Parlamentā 14. septembrī pieņemta Direktīva par adekvātu minimālo algu

Direktīva nozīmē, ka:

- Dalībvalstīm būs jāpārbauda likumā noteiktās minimālās algas atbilstība, ņemot vērā pirktspēju un dzīves dārdzību;
- Dalībvalstīm būs jāveicina darba koplīgumu slēgšana un jācīnās pret arodbiedrību tiesību ierobežošanu, un valstīm, kurās darba koplīgumi aptver mazāk nekā 80 %, būs jāizstrādā rīcības plāns, lai atbalstītu koplīgumu slēgšanu;
- Arodbiedrību iesaistes stiprināšana likumā noteiktās minimālās algas noteikšanā un aktualizēšanā;
- Prasība uzņēmumiem, kas saņem publiskā iepirkuma līgumus, ievērot tiesības organizēties un slēgt koplīgumus saskaņā ar SDO 87. un 98. konvenciju.

Vairāk lasiet: [Eiropas Parlamentā pieņemta Direktīva par adekvātu minimālo algu](#)

LBAS viedoklis par atbalsta risinājumiem mājražotniecībā un uzņēmumiem enerģētiskās krīzes laikā

21. septembrī Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijā piedalījās LBAS priekšsēdētāja vietniece Gita Oškāja un sniedza viedokli par atbalsta risinājumiem mājražotniecībā un uzņēmumiem enerģētiskās krīzes laikā. Viņa uzsvēra, ka ir jābūt ilgtermiņa plānam, stratēģijai, kā arī uz nākamajām sezonām ir jāstimulē māju siltināšana un energoefektivitāte. Nepieciešams risinājums, kas būs gan kā netiešs atbalsts uzņēmējiem, gan kā iespēja uzņēmumiem atbalstīt savus darbiniekus, tiekot atbrīvoti no papildu nodokļa sloga. Jānodrošina iespēja tiem uzņēmumiem, kuriem ir iespēja, sniegt atbalstu saviem darbiniekiem šajā krīzes laikā – nepieciešams saglabāt attālinātā darba izdevumu atlīdzināšanas mehānismu arī pēc 2022. gada un palielināt izdevumu apmēru.

Vairāk lasiet: [LBAS viedoklis Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijā](#); [Sociālie partneri pieprasa pasākumus inflācijas mazināšanai](#).

LBAS: Nedrīkst veikt reformas uz darbinieku algu un garantiju rēķina

Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes (NTSP) Budžeta un nodokļu apakšpadomes sēdē sociālie partneri diskutēja par darbaspēka nodokļu sloga mazināšanu, izskatot tās scenārijus un ietekmi uz tautsaimniecību un sabiedrību. LBAS pauda stingru nostāju, ka pie šī brīža inflācijas kategoriski nav pieļaujama PVN paaugstināšana, kā arī ir būtiski nodrošināt darbaspēka pirktspējas celšanu. Tādēļ LBAS ierosināja, – ja tiek samazināts VSAOI, tad tas jādara darba ņēmēja iemaksu daļā. LBAS piedāvāja turpināt kopīgumu attīstību un ēnu ekonomikas ierobežošanu, nodrošinot instrumentus, kas ļauj piemērot nodokļu atvieglojumus par izdevumiem, kas darba devējam veidojas, nodrošinot garantijas darbiniekiem un par ko panākta vienošanās kopīgumā. Šādi izdevumi varētu ietvert darbinieka transporta izdevumus ceļam no darba un uz to, izdevumus par dienesta viesnīcas vai citas mītnes vietas nodrošināšanu, izdevumiem par nozarē strādājošo atbilstošas profesionālās izglītības un kvalifikācijas līmeņa ieguvu u.c.

Vairāk lasiet: [LBAS: Nedrīkst veikt reformas uz darbinieku algu un garantiju rēķina](#); [Valsts pārvaldes pieteiktais finansējums nākamā gada budžetam nenodrošinās taisnīgu darba samaksas pieaugumu valsts iestāžu un kapitālsabiedrību darbiniekiem](#).

Arodbiedrība rūpējas par savu biedru profesionālās dzīves kvalitāti

Profesionālās dzīves kvalitāte, kuru mēdz dēvēt arī par darba dzīves kvalitāti attiecas uz darbinieka apmierinātību ar darba dzīvi, kas ietver darbinieka izjūtas par dažādiem ar darbu saistītiem aspektiem. Profesionālās dzīves kvalitāte ir mērāma kā darbinieku gandarījuma, apmierinātības pakāpe darbā, un var apgalvot, ka labs darbs var nodrošināt labu dzīvi. Profesionālās dzīves kvalitāte kļūst aktuāla, kad darba devējs, arodbiedrības rosināts, apsver veidus, kā sekmēt gandarījuma pakāpi darbiniekos, palielināt darba produktivitāti un darbinieku uzticību, lojalitāti uzņēmumam vai institūcijai ilgtermiņā.

Arodbiedrība izvērtē profesionālās dzīves kvalitāti gan no ārējiem (atalgojums, darba vide, darba vieta u.c.), gan iekšējiem (karjeras izaugsmes iespējas, sociālā integrācija, darbinieka darba novērtējums u.c.) faktoriem.

Kā labās prakses piemēri ir atzīmējami Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) dalīborganizāciju – Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) un Latvijas Meža nozares arodbiedrības (LMNA) veiktie profesionālās dzīves kvalitātes pētījumi, kuros tika izmērīts darba ņēmēju gandarījuma līmenis par darbu kopumā un salīdzināts noteiktā laika periodā.

Vairāk lasiet: [Arodbiedrība rūpējas par savu biedru profesionālās dzīves kvalitāti](#).

Augstākās tiesas Senāta atziņas par trīs spriedumiem

Šajā rakstā lasiet atziņas par šādām tēmām:

- Par nolīgta dienas vai nedēļas darba laika noteikšanu pie summētā darba laika;
- Ja darbinieka pārkāpums atbilst vairāku Darba likuma 101.panta pirmajā daļā norādīto normu tiesiskajiem sastāviem;
- Par taisnīguma un vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu, aprēķinot vidējo izpeļņu.

Visu rakstu lasiet: [Augstākās tiesas Senāta atziņas par trīs spriedumiem](#).

LBAS organizēja priekšvēlēšanu diskusijas ar partiju Ministru prezidenta, veselības ministra un labklājības ministra amata kandidātiem

Attēlā: Mirkļis no priekšvēlēšanu diskusijas ar partiju Ministru prezidenta amata kandidātiem 23. septembrī

Valdības sociālo un sadarbības partneru vērtējums par partijām pirms Saeimas vēlēšanām

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības, Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Pašvaldību savienības

PARTIJU VĒRTĒJUMS

Vērtējumā tika iekļautas partijas vai to apvienības, par kurām saskaņā ar SKDS datiem augustā bija gatavi balsot 2,5% vēlētāju, kā arī netika vērtētas tās partijas, ar kurām konceptuāli nesaskan sabiedriski politiskie uzstādījumi.

Saskaņā ar Ministru kabineta piecu lielāko sociālo un sadarbības partneru - LBAS, LDDK, LTRK, LZA un LPS - šīs vasaras beigās organizēto iekšējo aptauju, trīs visaugstāko vērtējumu ieguvušie politiskie spēki pirms 1.oktobrī gaidāmajām 14.Saeimas vēlēšanām ir Apvienotais saraksts, "Jaunā Vienotība" un Nacionālā apvienība "Visu Latvijai! – Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”.

Vairāk lasiet: [Valdības sociālie un sadarbības partneri prezentē vērtējumu par partijām pirms Saeimas vēlēšanām](#)

LBAS, LDDK, LTRK, LZA un LPS memorandu par rīcības koordinēšanu valsts ekonomiskās izaugsmes veicināšanai parakstījušas astoņas politiskās organizācijas: "Saskaņa", "Progresīvie", "Attīstībai/Par", "Nacionālā apvienība "Visu Latvijai -Tēvzemei un brīvībai/LNNK", "Apvienotais saraksts", "Latvija Pirajā vietā", Jaunā Vienotība.

Jau ziņots, ka pieci lielākie Ministru kabineta sociālie un sadarbības partneri: LBAS, LDDK, LTRK, LZA un LPS 2022. gada 24. maijā parakstīja memorandu, kas paredz turpmāku rīcības koordinēšanu un vienotu pozīciju sarunās ar valsts pārvaldi noteikto mērķu sasniegšanai.

Vairāk lasiet: [Memorandu par valsts ekonomiskās izaugsmes veicināšanu atbalsta septiņas politiskās organizācijas](#)

LBAS pauda atbalstu LIZDA un LVSADA streika prasībām

LBAS ir nosūtījusi atbalsta vēstules Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku (LVSADA) streika prasībām LR Ministru prezidentam Krišjānim Kariņam, veselības ministram Danielam Pavļutam, LR Saeimas priekšsēdētājam Inārai Mūrniecei un Saeimas frakcijām. LBAS vēstulē pauda atbalstu LVSADA streika prasībām, kā arī LBAS atbalstīja LVSADA organizēto brīdinājuma streiku šī gada 27. un 28. septembrī, kā arī protesta akciju pie Ministru kabineta ēkas 27. septembrī. Vairāk lasiet šeit: [LBAS atbalsta LVSADA streika prasības](#)

LBAS pauda atbalstu Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku (LIZDA) izvirzītajām streika prasībām, kuras tika nosūtītas Izglītības un zinātnes ministrijai (IZM) 2022. gada 18. augustā. LBAS ir nosūtījusi atbalsta vēstules LIZDA prasībām Latvijas Republikas Saeimas priekšsēdētājam Inārai Mūrniecei, Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam, izglītības un zinātnes ministrei Anitai Muižniecei, finanšu ministram Jānim Reiram un Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājam Arvilam Ašeradenam. LBAS, atbilstoši Darba strīdu likuma 14.pantam, pieprasa izpildīt LIZDA izvirzītās prasības. Vairāk lasiet šeit: [LBAS atbalsta LIZDA prasības](#)

LBAS pasniedz balvas profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem

LBAS pārstāvji 27. septembrī viesojās Oskara Kalpaka profesionālajā vidusskolā, lai pasniegtu balvas divām audzēkņu komandām. Pandēmijas dēļ LBAS organizētais konkurss PROFS pagājušā mācību gada izskaņā notika attālināti, tādēļ balvas konkursa 1. un 3. vietas ieguvēji saņems tagad. Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas audzēkņi pavasara konkursā PROFS startēja pirmo reizi, – pieteicās divas komandas un abas ieguva godalgotas vietas. Vairāk lasiet: [LBAS pasniedz balvas Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas audzēkņiem](#)

Savukārt LBAS pārstāvji 21. septembrī viesojās Jēkabpils Agrobiznesa koledžā (JAK), lai pasniegtu balvas koledžas audzēkņu komandai, kura konkursā PROFS ieguva 2. vietu. Vairāk lasiet: [LBAS pasniedz balvas Jēkabpils Agrobiznesa koledžas audzēkņiem](#)

LBAS pārstāvji, viesojoties profesionālās izglītības iestādēs, sniedza prezentāciju “Vai Tu zini, kas ir arodbiedrība?”, ar mērķi izglītēt par darbinieku tiesībām sevi aizstāvēt ar arodbiedrības palīdzību un popularizēt arodbiedrību nozīmi mūsdienās.

LBAS volejbola turnīrā uzvarēja arodbiedrības „Energija” komanda

Turnīra rezultātus skatiet šeit: [LBAS volejbola turnīra rezultāti](#)

Arodbiedrību namā Rīgā viesojās Latvijas arodbiedrības “Energija” volejbola komanda, kas LBAS vasaras volejbola turnīrā izcīnīja LBAS kausu, uzvarot gan katrā turnīra kārtā, gan arī kopvērtējumā. Vizītes laikā tapa foto gan ar LBAS priekšsēdētāju Egilu Baldzēnu, gan ar LAB “Energija” priekšsēdētāju Aivaru Āboliņu.

Mežu uzraudzības ilgtspēja – uz kurienu ejam?

2. septembrī Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Meža fakultātē notika Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS), Latvijas Meža nozares arodbiedrības (LMNA) un Valsts meža dienesta (VMD) aroddorganizācijas kopīgi rīkotā konference “Mežu uzraudzības ilgtspēja – uz kurienu ejam?”. Konferencē mērķis bija rast atbildes uz būtiskiem jautājumiem saistībā ar mežu uzraudzības nākotni un Valsts meža dienesta attīstības pilnveidošanas iespējām. Visu rakstu par konferenci lasiet: [Mežu uzraudzības ilgtspēja – uz kurienu ejam?](#)

Konferences video ieraksts: [Mežu uzraudzības ilgtspēja - uz kurienu ejam? - YouTube](#)

LBAS Jauniešu padomes aktualitātes

14. septembrī notika kārtējā LBAS Jauniešu padomes sanāksme. Darba kārtībā tika izskatīti jautājumi par aizvadīto arodbiedrību jauniešu forumu Igaunijā un foruma laikā pašu jauniešu ieskicētais darbības plāns turpmākajiem 6 mēnešiem.

Vairāk lasiet: [LBAS Jauniešu padomes aktualitātes](#)

Baltijas arodbiedrību jauniešu forumā

Pēc neilga pārtraukuma, no 28.-31. augustam Igaunijā, Rummu, norisinājās 21. Baltijas arodbiedrību jauniešu forums ar nosaukumu “Arodbiedrību jauniešu vasaras akadēmija”, kurā Latvijas, Lietuvas un Igaunijas arodbiedrību jaunieši tikās lai pārrunātu izaicinājumus, ar kuriem tie saskarās ikdienas darbā, dalītos ar pieredzi un idejām, darbotos komandās lai meklētu dažādu problēmu risinājumus, kā arī nostiprinātu valodu zināšanas.

No Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības Jauniešu padomes forumā piedalījās – Emīlija Straume (LAAF), Inga Skorodihina (LIDA), Velta Fridrihsone (LIZDA), Mārtiņš Mertens (LTDA), Niks Murāns (LTDA) un Mārtiņš Svirskis (LBAS). Vairāk lasiet: [Baltijas arodbiedrību jauniešu forumā](#)

Attēlā: Forumā dalībnieki un jaunievēlētais Igaunijas arodbiedrību konfederācijas EAKL priekšsēdētājs *Jaan-Hendrik Toomel* (3. no kreisās), vidū bijušais EAKL priekšsēdētājs *Peep Peterson* - tagadējais Igaunijas veselības un darba ministrs.

LBAS organizē bezmaksas seminārus saviem biedriem

LBAS 18.augustā arodbiedrību biedriem organizēja bezmaksas semināru “Par grozījumiem Darba likumā!”. Seminārā uzstājās LBAS jurists Kaspars Rācenājs.

Semināra ieraksts šeit: <https://youtu.be/io9B4HwY24Q>

Visa informācija par LBAS aktualitātēm: www.arodbiedribas.lv

Facebook: [arodbiedribaslv](#)

Twitter: [@arodbiedribas](#)

YouTube: [LBAS arodbiedribas](#)